

MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN SERBEST ZAMAN DEĞERLENDİRME ANLAYIŞ VE ALIŞKANLIKLARI İLE BEKLENTİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Kadir PEPE

ÖZET

Araştırmada öğrencilerin serbest zaman değerlendirme anlayış ve alışkanlıkları ile beklentilerinin araştırılarak ortaya konması amaçlanmıştır.

Amaca uygun bir anket geliştirilmiştir. Anketin anlaşılabilirliği, kapsam geçerliliği ve güvenilirliği, test edildikten sonra tabakalandırma yapılarak tesadüfî örneklem yöntemi ile 230 öğrenciye uygulanmıştır. Hatasız olarak doldurulmuş olan 112 erkek ve 105 kız olmak üzere toplam 217 öğrencinin anketi değerlendirilmeye alınmıştır.

Elde edilen verilere istatistik işlem olarak her soru için çapraz tablo işlemi yapılarak frekans ve yüzde dağılımı elde edilmiştir. İşlem sonucunda cevap gözeneklerinin yüzde (%) dağılımları incelenerek değişkenler arasında ilişki olup olmadığına bakılmıştır.

Sonuç olarak, öğrenciler serbest zamanı yapmak zorunda olduğu işten sonra arta kalan, kişinin istediği an özgürce kullanabileceği zaman olarak gördüklerini, serbest zaman etkinliklerini arkadaşlarla birlikte oynama ve tanışma, sıkıntıdan kurtulma, mutluluk aracı olarak gördüklerini; eğitici, bilgi-kültürü artırıcı, sağlıkları açısından yararlı bulduklarını, sahip oldukları günlük serbest zamanlarının da 3-6 saat arasında olduğunu, bölüm ve fakültenin sosyal etkinliklerini genel olarak hiç yeterli görmediklerini, spor tesislerini yeterince kullanamadıklarını, sosyal ve kültürel faaliyetler olarak beklentilerinin olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar kelime: Serbest zaman, Öğrenci, Anlayış ve Alışkanlık, Beklenti

INVESTİGATING THE EXPECTATIONS, UNDERSTANDİNS AND ATTİTUDES OF STUDENTS AT MEHMET AKİF ÜNİVERSİTESİ ABAUT LEISURE TIME ACTİVİTİES

ABSTRACT

The research aims to find out the students expectations, understandings and attitudes about leisure time activities

A questionnaire was developed according to the aims. After testing the validity and reliability of the questionnaire, it was applied to 230 students through random sampling. A total of 217 questionnaires, free of error, from 112 male and 105 female were evaluated.

The data obtained was through statistical analysis cross referenced and frequency and percentage distribution was reached. As a result of this process, the percentage distributions were analysed looking into whether there is a relation between the variables.

As a result the students view leisure time as something left out of the work that must be done and as the to be used freely whenever one wants. They view leisure time activities as playing with friends, introduction, escape from boredom and as a vehicle for happiness. Their daily leisure time is between 3-6 hours and they think that the department and faculty social activities are not satisfactory at all, and that they can not benefit from the sports complexes to the full and that they have expectations about social and cultural activities.

Key Words: Leisure Time, Student, Understanding and Attitude, Expectation

GİRİŞ

Çağımızın monoton yaşamı içerisinde insanların zorunlu yaşamlarının dışında kalan zamanlarını iyi şekilde değerlendirmeleri sağlıklı kalabilmeleri için çok önemlidir.

İnsanlar çeşitli zamanlarda sahip olduğu serbest zamanlarında; monotonluktan uzaklaşmak, dinlenmek, hava değişimi gezme-görme, heyecan duyma, farklı yaşantılar elde etme gibi pek çok amaçla, açık veya kapalı alanlarda ya da pasif aktif şekillerde, kent içinde veya kırsal yerlerde rekreatif etkinliklere katılmaktadırlar. Rekreatif etkinliklerde günlük, hafta sonları, yıllık izinler ve daha uzun tatiller ile emeklilik gibi dönemlerde birçok alanda yapılan ve çok çeşitliliği olan aktiviteler söz konusudur. Bu aktiviteler insanların ayrı, ayrı amaç ve istekleri doğrultusunda anlam kazanmaktadır (Karaküçük, 1995). Gelişmiş ülkelerin gelişmekte veya gelişmemiş olan ülkelere en önemli farklı zamanı verimli ve etkin kullanmalarındaki bilinç ve kararlılıklarıdır. İnsan sağlığı ve verimliliği üzerine yapılan araştırma, toplumların gelecekle ilgili planlarını ve hedeflerini saptarken, sürekli zaman boyutu içinde iş ve serbest zaman dengesini duyarlı bir biçimde ele almak zorunda kalmaktadırlar. Zamanın toplumun gelişme süreci ile etkilenen ve akılcı kullanımı gerektiren bir kaynak olduğu bilincine varılarak sorunların çözümüne yaklaşılmalıdır(Bilgütay, 1973). İnsanın hayatı içinde çok önemli olan zaman mefhumunu değişik şekillerde tanımlandığını görüyoruz bu tanımlardan bazıları şöyledir.

Rekreasyonun Latince (recreatio) kelimesinden geldiğini görüyoruz. Anlamı ise yenilenme yeniden yaratılma anlamına gelmektedir. Türkçe karşılığı ise serbest zamanları değerlendirme olarak kullanılmaktadır. Bu ise kişilerin ya da toplumsal grupların serbest zamanlarında gönüllü olarak yaptıkları dinlendirici ve eğlendirici etkinlikler anlamına gelmektedir (Ozankaya, 1980 ; Karaküçük, 1995) . Weber'e göre "zaman insanın devam ettirdiği yaşamın yerine göre uzun ya da kısa süreli tekrar edilmesi olanaksız başlangıcı ve sonu belli saatle ölçülebilen bir bölümdür" (Weber, 1973). Diğer bir tanıma göre "zaman hayattır ve zamanı boşa geçirmek hayatı boşa geçirmek demektir" (Baltaş; Baltaş, 1987). Daha kapsamlı bir tanımda şu şekilde yapılmıştır. "İnsanın yoğun çalışma yükü rutin hayat tarzı veya olumsuz çevresel etkilerden tehlikeye giren veya olumsuz etkilerden bedeni ve ruhi sağlığını tekrar elde etmek korumak ve devam ettirmek aynı zamanda zevk ve haz almak amacıyla, kişisel doyum sağlamak, tamamen çalışma ve zorunlu ihtiyaçları için ayrılan zaman dışında kalan bağımsız ve bağlantısız serbest zaman içinde, isteğe bağlı ve gönüllü olarak ferdi veya grup içinde seçerek yapılan etkinliklerdir (Karaküçük, 1995).

Rekreatif etkinlikler çok çeşitlilik arz eden kişilerin ilgi,dürtü,amaç ve katılım çeşitlerine ve daha bir çok faktörlere göre değişik anlayışlar sergileyebilen, rekreasyonun özellikleri konusunda ortak bir nokta bulunmamaktadır(Zorba,2002).

Rekreasyon etkinlik alanları serbest zaman şekline, sürecine, katılım tarzına, iklim, ekonomik, coğrafi durumlar ile toplumun kültürüne göre farklılıklar ve çeşitlilikler gösterebilmektedir.

(Karaküçük,1999) rekreatif erkinlikleri ;

- **Müzik faaliyetleri** ; Enstrüman,Orkestra,Solo,Koro gibi
- **Spor faaliyetleri**; Takım, Ferdi,Doğa, Mücadele,ve Zihin sporları gibi
- **Oyunlar**; Her yaş kesimi için eğitsel oyunlar
- **Dans**; Halk oyunları,modern ve Ritmik danslar gibi
- **Sanat ve hünere gerektiren faaliyetler**; Plastik,Deri,Grafik,Seramik, Metal, Resim gibi
- **Mekan dışı faaliyetler**; Kamp, Piknik Çevrecilik gibi
- **Bilimsel ve kültürel faaliyetler**; Edebiyat, Tiyatro ve bilimsel çalışmalar şeklin de ayırmaktadır

Rekreatif etkinliklerin bireyler üzerinde birçok etkisinin olduğu bilinmektedir. (Zorba,2002) Rekreatif etkinliklerin bireyler üzerindeki etkilerini;

- Fiziksel ve ruhsal sağlığın gelişmesi
- Kişisel beceri ve yeteneklerin gelişmesi
- Rekreatif faaliyetlerde yaratıcılık gücünün geliştirilmesi
- Çalışma başarısı ve iş veriminin artırma
- İnsana mutluluk ve huzur vermesi
- Toplumsal dayanışma ve bütünleşmeyi sağlaması
- Demokratik toplumun yaratılmasında imkan sağlaması şeklinde sıralamaktadır.

İnsanlara rekreatif etkinlikler yoluyla kalıcı alışkanlıklar kazandırılmaktadır. Bu alışkanlıklar serbest zamanları iyi bir şekilde değerlendirme, spor yapma, paylaşma, dayanışma, yenme ve yenilme duygusu, takdir etme duygusu, kurallara uyma, grup bilinci, başarıma duygusu, vb. alışkanlıklar ve duygular olarak sıralayabiliriz.

Rekreatif etkinlikler her yaştaki insanın yaşam kalitesini arttırmak, çocukluk çağından itibaren vücudunu doğru kullanma, doğru değerleri yaşam felsefesi olarak benimseme özelliklerini geliştirmeyi hedefler. Ayrıca sigara, alkol gibi, zararlı alışkanlıklardan uzak durma, daima aktif yaşam tarzını benimseme, aile ve toplum ile uyum için de olma gibi değerler kazandırmaya çalışır. Ailede başlayan bu alışkanlıklar okul çağında gelişir. Bu nedenle sağlıklı yaşam ve eksersiz konusunda kişilerin, ailelerin, eğitimcilerin ve yöneticilerin bilinçli olması çok önem arz etmektedir (Zorba 2002).

Elde edilen ve edilecek olan bu alışkanlıklar ve duygular toplumumuzun genç ve dinamik olan aynı zamanda örgütlenmiş halde olan yükseköğrenim gençliğine kazandırılması daha kolay olacaktır. Çünkü bu gençlik yönlendirilmeye hazır, hırslı, yeteneklerini ortaya koyabilecek, ortam arayan, heyecanlı, çabuk kızmaya eğilimli, sabırsız, hareketli, canlı, takdir edilmek, lider olma arzusunda olan bir gruptur. Eğitim kurumlarımızda yapılan rekreatif faaliyetler öğrencilerin güvenliğine ve hayatta kalmasına katkıda bulunarak, hayattan zevk ve doyum almasını sağlamaktadır.

Rekreatif etkinliklerin birey üzerinde daha verimli ve etkili olması için öncelikle bireylerin istediği bir etkinliği yapmasına bağlıdır. Zaten rekreatif etkinliğin özünde de gönüllülük ve istek yatmaktadır. Bu nedenle rekreatif etkinliklerde ve rekreatif etkinlik alanlarının hazırlanmasında istek ve beklentiler göz önünde bulundurulmalıdır.

Özellikle gençler için bu derece önemli olan rekreatif etkinliklerin yaygınlaştırılıp ve benimsetilmesi için ülkemizde Hükümet programlarında kanun ve yasalarda yer aldığını görüyoruz.

Bunlardan bazıları şöyledir;

- Bedenen ve ruhen sağlıklı bir toplum yetiştirilmesinin temel unsurlarından biri olan sporun geniş kitlelerce yapılması teşvik edilecek.
- Serbest zamanların değerlendirilmesi yaşamın bir parçası haline getirilecek.
- Kullanılacak alan ve tesisler çocuk, genç, ev hanımları, yaşlı yalnız yaşayanlar, özürlü ve benzeri gruplar tarafından değişik zamanlarda istifade edilebilecek şekilde geliştirilecektir.
- Toplumun her kesiminin serbest zamanları değerlendirme faaliyetlerine katılabilmesi için çok amaçlı tesislerin mahalli idarelerin yardımı ile semtlere ve kırsal kesime kadar yaygınlaştırılması çabaları sürdürülecek (Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, 1995).
- Okul içi eğitim ve spor faaliyetlerine önem verilecek bu amaçla okullarda beden eğitimi ders saatleri artırılacak, kamunun yanında özel sektör tarafından da spor tesislerinin yapılması teşvik edilecek şehir imar planının hazırlanışında

spor alanlarına ve yeşil sahalara ağırlık verilecek ve amatör spora teşvik arttırılacaktır (T.C. Başbakanlık GSGM, 1990).

- 1982 yılında kabul edilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 58. ve 59. maddelerinde de “Devlet gençleri alkol düşkünlüğünden, kötü alışkanlıklardan ve cehaletten kurtarmak için gerekli tedbirleri alır. “Devlet her yaşta ki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır ve sporun kitlelere yaygınlaşmasını teşvik eder.” “Devlet başarılı sporcuyu korur.” (T.C. Başbakanlık GSGM: 40).şeklindedir.

Bütün bunlar, rekreatif etkinliklerin insanlar, özelliklede gençler için çok önemli olduğunu göstermektedir. Buradan hareketle araştırmada Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinin çeşitli bölümlerinde okuyan öğrencilerin serbest zaman değerlendirme anlayış ve alışkanlıkları ile beklentilerinin ortaya konması amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın evrenini Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, örneklem grubunu ise eğitim fakültesi, veterinerlik fakültesi ve meslek yüksekokulunda okuyan öğrenciler oluşturmaktadır.

Amaca uygun bir anket geliştirilmiştir. Anketin anlaşılabilirliği, kapsam geçerliliği ve güvenilirliği, test edildikten sonra tesadüfi örneklem yöntemi ile 230 öğrenciye uygulanmıştır.

Hatasız olarak doldurulmuş olan 112 erkek ve 105 kız olmak üzere toplam 217 öğrencinin anketi değerlendirilmeye alınmıştır.

Elde edilen verilere istatistik işlem olarak her soru için çapraz tablo işlemi yapılarak frekans ve yüzde dağılımı elde edilmiştir. İşlem sonucunda cevap gözeneklerinin yüzde (%) dağılımları incelenerek değişkenler arasında ilişki olup olmadığına bakılmıştır.

BULGULAR

Tablo1: Katılımcıların Okudukları Bölüm Dağılımı

Değişkenler	Sınıf öğrt Böl	Resim İş öğrt Böl	Beden Eğitimi Ve Spor Böl	Okul Öncesi öğrt Böl	Türkçe Öğrt Böl	Sosyal Bilgiler Öğrt Böl	Meslek Yüksek Okulu	Veteriner Fakültesi	Toplam
Erkek	33	8	12	6	15	3	14	21	112
	29,5%	7,1%	10,7%	5,4%	13,4%	2,7%	12,5%	18,8%	100,0%
Kız	32	7	3	12	12	9	23	7	105
	30,5%	6,7%	2,9%	11,4%	11,4%	8,6%	21,9%	6,7%	100,0%
Toplam	65	15	15	18	27	12	37	28	217
	29,8%	7,3%	6,9%	8,3%	12,4%	5,5%	17,0%	12,8%	100,0%

Tablo 2: Katılımcıların Sizce Serbest Zaman Nedir Sorusuna Verdikleri Cevap Dağılımı

Değişkenler	Ders saatleri dışı Kalan zaman	Yapmak zorunda olduğum işten sonra arta kalan zaman	Kişinin iste- diği an özgürce kullanabileceği zaman	Yeme,içme, iş ve uyku dışı zaman	Diğer	Toplam
Erkek	6	48	43	6	7	110
	5,5%	43,6%	39,1%	5,5%	6,4%	100,0%
Kız	7	50	42	4	1	104
	6,7%	48,1%	40,4%	3,8%	1,0%	100,0%
Toplam	13	99	85	10	8	215
	6,0%	46,0%	39,5%	4,7%	3,7%	100,0%

Tablo 3: Katılımcıların Sahip Oldukları Serbest Zaman Dağılımı

Değişkenler	1-2 saat	3-4 saat	5-6 saat	7 saat ve üzeri	Boş zamanım yok çalışıyorum	Toplam
Erkek	11	37	39	18	5	110
	10,0%	33,6%	35,5%	16,4%	4,5%	100,0%
Kız	23	38	34	9		104
	22,1%	36,5%	32,7%	8,7%		100,0%
Toplam	34	75	74	27	5	215
	15,8%	34,9%	34,4%	12,6%	2,3%	100,0%

Tablo 4: Katılımcıların İstediklerini Bir Etkinliği Yapabilmek İçin Serbest Zaman Bulabiliyor musunuz Sorusuna Verdikleri Cevap Dağılımı

Değişkenler	Evet	Hayır	Kısmen	Toplam
Erkek	55	9	46	110
	49,1%	8,0%	41,1%	100,0%
Kız	57	7	41	105
	54,3%	6,7%	39,0%	100,0%
Toplam	112	16	87	215
	51,4%	7,8%	39,9%	100,0%

Tablo 5: Katılımcıların Bölümünüzün Sosyal Etkinliklerini Yeterli Buluyor musunuz Sorusuna Verdikleri Cevap Dağılımı

Değişkenler	Hiç yeterli değil	Az	Orta	İyi	Çok iyi	Toplam
Erkek	74	22	9	4	3	112
	66,1%	19,6%	8,0%	3,6%	2,7%	100,0%
Kız	50	29	19	7		105
	47,6%	27,6%	18,1%	6,7%		100,0%
Toplam	124	51	28	11	3	217
	56,9%	23,9%	12,8%	5,0%	1,4%	100,0%

Tablo 6: Katılımcıların Fakültenizin Sosyal Etkinliklerini Yeterli Buluyor musunuz Sorusuna Verdikleri Cevap Dağılımı

Değişkenler	Hiç yetreli değil	Az	Orta	İyi	Çok iyi	Toplam
Erkek	55	34	16	5	2	112
	49,1%	30,4%	14,3%	4,5%	1,8%	100,0%
Kız	42	34	20	8		104
	40,4%	32,7%	19,2%	7,7%		100,0%
Toplam	97	68	36	13	2	216
	44,7%	31,3%	17,1%	6,0%	,9%	100,0%

Tablo 7: Katılımcıların Okulunuzun Mevcut Sosyal ve Sportif Tesislerini Serbest zamanınızda Kullanabiliyor musunuz Sorusuna Verdikleri Cevap Dağılımı

Değişkenler	Hiç kullanamıyorum	Çok kısıtlı kullanıyorum	Kullanıyorum	Her an kullanıyorum	Toplam
Erkek	36	43	25	6	111
	32,4%	38,7%	22,5%	5,4%	100,0%
Kız	59	28	13	3	103
	57,3%	27,2%	12,6%	2,9%	100,0%
Toplam	95	71	38	9	214
	44,2%	33,0%	18,1%	4,2%	100,0%

Tablo 8: Katılımcıların Serbest Zamanınızın Ne Kadarını Sportif Etkinliklere Ayırıyorsunuz Sorusuna Verdikleri Cevap Dağılımı

Değişkenler	Hiç ayıramıyorum	Çok az zaman ayırıyorum	Yarisını ayırıyorum	Yarıdan fazlasını ayırıyorum	Hepsini ayırıyorum	Toplam
Erkek	22	61	19	7	3	112
	19,6%	54,5%	17,0%	6,3%	2,7%	100,0%
Kız	46	44	11	2	2	105
	43,8%	41,9%	10,5%	1,9%	1,9%	100,0%
Toplam	68	105	30	9	5	217
	31,2%	48,6%	13,8%	4,1%	2,3%	100,0%

Tablo 9: Katılımcıların Serbest Zaman Etkinliklerini Nasıl Buluyor ve Görüyorsunuz Sorusuna Verdikleri Cevap Dağılımları

DEĞİŞKENLER		Evet		Hayır		Toplam	
		N	%	N	%	N	%
Arkadaşlarla dostça oynama ve tanışma olarak görüyorum	Erkek	81	73,0	30	27	111	100
	Kız	76	72,4	29	27,6	105	100
	Toplam	157	72,8	59	27,2	216	100
Eğitici ve yararlı buluyorum	Erkek	81	73,0	30	27,0	111	100
	Kız	76	72,4	29	27,6	105	100
	Toplam	157	72,4	60	27,6	217	100
Bilgi ve kültürü artırıcı buluyorum	Erkek	76	68,5	35	31,5	111	100
	Kız	72	68,6	31	29,5	105	100
	Toplam	148	68,2	66	30,9	215	100
Sıkıntıdan kurtulma imkanı olarak görüyorum	Erkek	82	73,9	29	26,1	111	100
	Kız	71	67,6	33	31,4	104	100
	Toplam	153	70,5	63	29,0	216	100
Sağlığım açısından yararlı buluyorum	Erkek	75	67,6	36	32,4	111	100
	Kız	72	68,6	33	31,4	105	100
	Toplam	147	67,7	70	32,3	217	100
Mutluluk aracı olarak görüyorum	Erkek	82	73,9	29	26,1	111	100
	Kız	73	69,5	32	30,5	105	100
	Toplam	155	71,4	61	28,6	217	100

Tablo 10: Katılımcıların Serbest Zamanınızda Aşağıdaki Faaliyetlerden Hangilerini Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Cevap Dağılımı

DEĞİŞKENLER		Evet		Hayır		Toplam	
		N	%	N	%	N	%
Sinama ve tiyatroya giderim	Erkek	76	67,9	36	32,1	112	100
	Kız	81	77,1	24	22,9	105	100
	Toplam	157	72,5	60	27,5	217	100
Kitap ve gazette okurum	Erkek	91	81,3	21	18,8	112	100
	Kız	86	81,9	18	17,1	104	100
	Toplam	157	72,5	60	27,5	218	100
Aktif katılım gerektiren spor yaparım	Erkek	70	62,5	41	36,6	111	100
	Kız	26	24,8	79	75,2	105	100
	Toplam	96	44,0	121	55,5	217	100
Sosyal ve toplumsal faaliyetle uğraşırım	Erkek	59	52,7	53	47,3	112	100
	Kız	45	42,9	59	56,2	104	100
	Toplam	104	48,2	112	51,4	218	100
İlmi ve kültürel faaliyetle uğraşırım	Erkek	52	46,4	59	52,7	111	100
	Kız	53	50,5	52	49,5	105	100
	Toplam	105	48,6	111	50,9	217	100
Beceri gerektiren el işi ve sanatla uğraşırım	Erkek	29	25,9	83	74,1	112	100
	Kız	53	50,5	52	49,5	105	100
	Toplam	82	37,6	135	62,4	217	100
Müzik dinlerim	Erkek	98	87,5	14	12,5	112	100
	Kız	96	91,4	9	8,6	105	100
	Toplam	194	89,4	23	10,6	217	100
Çarşı,Pazar,Fuar,Park gezilerine çıkarım	Erkek	82	73,2	30	26,8	112	100
	Kız	86	81,9	18	17,1	104	100
	Toplam	168	77,5	48	22,0	217	100
Arkadaş ziyaretine giderim	Erkek	88	78,6	24	21,4	112	100
	Kız	80	76,2	25	23,8	105	100
	Toplam	168	77,5	49	22,5	217	100
Bir müzik aleti çalar müzikle uğraşırım	Erkek	35	31,3	77	68,8	112	100
	Kız	26	24,8	79	75,2	105	100
	Toplam	61	28,0	156	72,0	217	100
Spor yarışmalarını izlerim	Erkek	72	64,3	39	34,8	111	100
	Kız	31	29,5	74	70,5	105	100
	Toplam	103	47,2	114	52,3	217	100
TV, VCD izlerim	Erkek	91	81,3	20	17,9	111	100
	Kız	77	73,3	28	26,7	105	100
	Topalm	168	77,5	48	22,0	217	100
Bilgisayarda çeşitli sitelere girer araştırmalar yaparım	Erkek	83	74,1	29	25,9	112	100
	Kız	70	66,7	34	32,4	104	100
	Toplam	153	70,6	63	28,9	217	100
Bilgisayarda Chat yaparım	Erkek	61	54,5	51	45,5	112	100
	Kız	30	28,6	75	71,4	105	100
	Toplam	91	42,2	126	57,8	217	100
Kafeye giderim	Erkek	35	31,3	77	68,8	112	100
	Kız	6	5,7	98	93,3	104	100
	Toplam	41	18,8	175	80,7	217	100
Kantinde sohbet ederim	Erkek	79	70,5	33	29,5	112	100
	Kız	50	47,6	55	52,4	105	100
	Toplam	129	59,6	88	40,4	217	100

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmaya Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinin Resim, Beden eğitimi, Okul öncesi, Türkçe, Sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenliği ile Meslek Yüksekokulu, Veterinerlik fakültesinde okuyan öğrenciler katılmışlardır. Bunlardan 112'si erkek 105'i kız olmak üzere toplam 217 kişidir (Tablo 1).

Sizce serbest zaman nedir önermesine, katılımcılar genel olarak değerlendirildiğinde %46'sı yapmak zorunda olduğum iş dışı zaman, % 39,5'i kişinin istediği an özgürce kullanabileceği zaman görüşündedirler. Cinsiyetler arası görüş ayrılığına da bakarsak anlamlı bir görüş ayrılığının olmadığını söyleyebiliriz (Tablo 2). Bu veriler neticesinde öğrenciler serbest zamanı, yapmak zorunda olduğu iş dışı ve kişinin istediği an özgürce kullanabileceği zaman olarak gördüklerini söyleyebiliriz.

Öğrencilerin sizce serbest zaman süreniz ne kadar sorusuna verdikleri cevap dağılımına baktığımızda genelin 3-6 saat serbest zaman sürelerinin olduğunu belirtmişlerdir. Cinsiyetler arası görüş farklılığını incelersek anlamlı bir görüş farklılığının olmadığını söyleyebiliriz (Tablo 3). Bu verilere göre öğrencilerin çoğunluğunun 3-6 saat arası serbest zaman süreleri olduğunu söyleyebiliriz. Bulgumuz (Başaran ve Erençi 2006) yapmış oldukları bir üniversite kampüsünde rekreasyon tercihinin belirlenmesi isimli çalışma bulgularıyla aynı doğrultudadır.

Öğrencilerin istediğiniz bir etkinliği yapabilmek için serbest zaman bulabiliyor musunuz önermesine katılımcılar genel olarak değerlendirildiğinde, %51,4'ü evet derken % 39,9'u kısmen dediklerini görüyoruz (Tablo 4). Cinsiyetler arası görüş ayrılığına da bakarsak anlamlı bir görüş ayrılığının olmadığını söyleyebiliriz. Bu veriler doğrultusunda öğrenciler çoğunluk olarak istedikleri etkinlikleri yapabilmek için zaman bulabildiklerini söyleyebiliriz.

Katılımcılar bölüm ve fakültenin sosyal etkinliklerini çoğunlukla hiç yeterli görmemekle birlikte az yeterli diyenlerde bulunmaktadır (Tablo 5,6). Okulun mevcut sosyal ve sportif tesislerini serbest zamanınızda kullanabilme imkanınız var mı sorusuna verdikleri cevap dağılımına baktığımızda genelin % 44,2'si hiç kullanamıyorum derken, % 33'ü ise çok kısıtlı kullanabildiklerini belirtmişlerdir. Cinsiyetler arası görüş ayrılığına da bakarsak anlamlı bir farklılık olmamakla birlikte kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre bu soruya daha çok olumsuz baktıkları görülmektedir (Tablo 7). Bu veriler neticesinde öğrencilerin çoğunluğunun okullarının mevcut sosyal ve sportif tesislerini serbest zamanlarında kullanabilme imkanlarının olmadığı kanaatini taşımakta olduklarını söyleyebiliriz. (Korucu; Yetim; Güllü 2006) sınıf öğretmeni adaylarının boş zaman alışkanlıkları ile spora olan ilgilerinin incelenmesi isimli çalışma bulgularıyla aynı paralelliktedir.

Öğrencilerin serbest zamanınızın ne kadarını sportif etkinliklere ayırıyorsunuz sorusuna verdikleri cevap dağılımına baktığımızda genelin % 48,6'sı çok az zaman ayırıyorum derken, % 31,2'i ise hiç ayıramıyorum demektir (Tablo 8). Cinsiyetler arası görüş ayrılığına da bakarsak anlamlı bir farklılık olmamakla birlikte sportif etkinliklere kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha az zaman ayırdıkları görülmektedir. Bunu da kız öğrencilerin serbest zamanlarında etkinlik olarak sanat ve kültürel etkinliklere ayırmalarına bağlayabiliriz. Bu bulgumuz (Bağır ve Geri 2006) yapmış oldukları Moskova meslek okulundaki öğrencilerin serbest zaman faaliyetleri periyodunda fiziksel aktivitelere olan ilgileri isimli çalışma bulguları ile paralellik arz etmektedir. Bu veriler doğrultusunda öğrencilerin çoğunluğunun serbest zamanlarının çok azını sportif faaliyetlere ayırdıklarını belirtebiliriz. Öğrenciler serbest zaman etkinliklerini önem sırasına göre, arkadaşlarla dostça oynama ve tanışma, Eğitici ve yararlı, Mutluluk aracı, sıkıntıdan kurtulma imkanı, Bilgi ve kültürü artırıcı, Sağlıkları açısından yararlı gördüklerini ve bulduklarını söyleyebiliriz (Tablo 9).

Genel olarak serbest zamanlarında da; Müzik dinlemeyi, Tv, vcd izlemeyi, Sinema ve tiyatroya gitmeyi, Kitap ve gazete okumayı, ,Çarşı, Pazar, Park gezilerine çıkmayı, Arkadaş

ziyaretine gitmeyi, Bilgisayarda çeşitli sitelerde araştırma yapmayı, Kantinde sohbet etmeyi tercih etmektedirler. Bu bulgularımız (Ateş ve Arkadaşlarının 2006) yapmış oldukları, kampus rekreasyonu açısından üniversite bölümlerinin karşılaştırılması isimli çalışma bulgularıyla doğru orantılı görülmektedir.

Aktif katılım gerektiren sporu, Sosyal toplumsal faaliyetlerle uğraşmayı, Beceri gerektiren el işi ve sanatla uğraşmayı, Spor yarışlarını izlemeyi, Bilgisayarda Chat yapmayı, Kâffeye gitmeyi fazla tercih etmediklerini söyleyebiliriz(Tablo 10).

Öğrencilerin üniversite yönetiminden beklentileri ise;

- Her türlü sportif ve kültürel faaliyetlerin yapılması; spor yarışmaları, kültürel geziler gibi...
 - Bilgi yarışmalarının yapılması
 - Gazete ve dergi çıkarılması
 - Bilgi alış-verişini olduğu tartışma ortamlarının hazırlanması
 - Ünlü sanatçıların konserlerinin düzenlenip, çeşitli yazarların getirilmesi
 - Yüzme, briç, bowling, binicilik, bilardo kurslarının açılması
 - Bölüm içi, bölümler arası bahar şenliklerinin düzenlenmesi
 - Teknoloji odalarının artırılarak, donanımlandırılması
 - Tüm fakültelerin bir yerleşke ortamında toplanması
 - Fakülteler arası sinema günlerinin düzenlenmesi
 - Arkeoloji sanat günlerinin düzenlenmesi; botanik ile ilgili uygulamalı seminerlerin konması
 - Haftalık yaz kamplarının olması
 - Kütüphanenin geliştirilmesi
 - Kantinin büyütülerek düzenlenmesi
 - Okul bahçesinin düzenlenmesi; mesela küçük bir şelalenin yapılması gibi...
- Beklentilerin olduğunu görüyoruz.

Öneri olarak;

- Öncelikle rekreasyon kavramı insanlarımıza anlatılmalı bilimsel olarak ilkelerinin yapılaş şekillerinin öğretilmesi, çeşitlerinin sınıflandırılması ve ülkemiz özelliklerine uygun bir formatta sokulmalıdır.
- Üniversite gençliğinin sahip oldukları enerjiyi serbest zamanlarında olumlu yönde harcayabilecekleri, gerekli ortamlar hazırlanmalı
- Zaman, zaman öğrencilerin görüşleri alınarak istekleri doğrultusunda ortamların hazırlanıp serbest zaman etkinlik alanları genişletilerek çeşitliliği arttırılmalı
- Rekreatif etkinlik alanlarına eğitilmiş personel sağlanmalı
- Yöneticiler bu konuda daha bilinçli politikalar geliştirmeli

KAYNAKÇA

- 1- Ateş, B ve Arkadaşları.(2006)**, “Kampus rekreasyonu Açısından Üniversite Bölümlerinin Karşılaştırılması” 3-5 Kasım , 9 Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- 2-Baltaş, A ve Baltaş, Z. (1987)**, Başarılı ve Sağlıklı Olmak İçin Stres ve Başarma Yolları, İstanbul: 5. Baskı,Remzi Kitapevi.
- 3-Başaran, Z ve Erenci, T (2006)**, “ Bir Üniversite kampüsünde Rekreasyon Tercihinin Belirlenmesi (Umuttepe Örneği)” 3-5 Kasım , 9 Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- 4-Bağır , S ve Geri, S. (2006)**, “ Moskova Meslek Okulundaki Öğrencilerin Serbest Zaman Faaliyetleri Periyodunda Fiziksel Aktivitelere Olan İlgileri” 3-5 Kasım , 9 Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı, Muğla: Muğla Üniversitesi.
- 5-Bilgütay, A. (1973)**, “Memleketimizde Tabiatı Koruma ve Rekreasyon” Çalışma ve Çalışma Dışı Zamanın Planlanması Seminer Sonuçları Raporu, Ankara: ODTÜ.
- 6-Karaküçük, S. (1995)**, Rekreasyon, Ankara: Seren Matbaacılık.
- 7-Karaküçük, S.(1999)**,Rekreasyon(Boş Zamanları Değerlendirme),Üçüncü Baskı , Bağırgan Yayınevi,Ankara
- 8-Kalkınma Planlarında Spor**, (1990), Ankara: T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü.
- 9-Korucu, G. ; Yetim , A. ; Güllü, M (2006)**, “ Sınıf öğretmeni Adaylarının Boş Zaman Alışkanlıkları İle Spora Olan İlgilerinin İncelenmesi” 3-5 Kasım , 9 Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı, Muğla: Muğla Üniversitesi.
- 10-Ozankaya, Ö. (1980)**, Toplum Bilim Terimleri Sözlüğü, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2. Basım; Karaküçük, S. (1995)’den alıntı, Rekreasyon, Ankara: Seren Matbaacılık.
- 11-Türk Gençliği ve Sporunun Hizmetinde 60 yıl**, Ankara: T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü.
- 12-Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı**, (1995), Ankara: Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü Yayını.
- 13-Zorba,E(2002).** ; “7 Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi” 27-29 Ekim, Kemer/
ANTALYA
- 14-Weber, E. (1973)**, “Serbest zamanlar Sorunu”, Gençlik Lideri El Kitabı, Ankara: GSB Yayını.